

משנתו

מאמרים, מאורעות ופעולות בתוככי היהדות הנאמנה ההולכים לאורו של

מרן רביה"ק מסאטמאר זי"ע

יו"ל ע"י תלמידי וחסידיו סאטמאר - ארה"ב

שנה ו גליון קי"פ | פקודי/החדש - ויקרא תשפ"ה לפ"ק

שטארקע אויפואכונג ב"ה ביי ארטאדאקסישע קרייזן אין אמעריקע קעגן אנטיילנעמען אין טמא'נע בחירות צום ציוני'סטישן הסתדרות

ריזן אסיפה אין ישיבה גבוה דלעיקוואוד, מיט פייערדיגע דרשות דורך גדולי ראשי הישיבות שליט"א איבער איסור חמור פון זיך משתתף זיין מיט ציוניסטן — שטארקע ווערטער געהערט פון הגאון רבי דוב לאנדא שליט"א מראשי ישיבת סלאבאדקע: "איסור חמור מאוד מאוד"

בושה תכסה פנינו: יהדות אמעריקע שאקירט ווען געוויסע חסידי'שע קרייזן שיקט זייערע מענטשן שטימען צום הסתדרות הציונית, וועלכע פאדערט דעקלעראציע פון טרייהייט צו שוידערליכע כפירה ומינות פון רעיון הציוני פון הערצל ימ"ש

וואס טוט מען נישט פאר אפאר שקלים?

פרישער פורים שפיל דורך חרדי'שע פארטייען אום סאמע חודש אדר

זעט אויספירליך אויף זייט 2

רבנות ספרד'ישע אידן ביי מעגא-פראטעסט "עצרת הרבבות" היינטיגן דאנערשטאג פקודי קעגן ביטערן גזירת גיוס בני הישיבות

גדולי רבני וראשי ישיבות הספרדים, אין שפיץ פון הגאון רבי משה צדקה שליט"א, רופן ספרדי'שן ציבור ארויסצוקומען אויף די גאסן פון ירושלים עיה"ק אויסצושרייען דעם ביטערן וויי-געשריי קעגן די שרעקליכע גזירה, וואס אפעקטירט ספעציעל גאר שטארק די שוואכערע בחורים פון ספרדי'שן לאגער

פרומע מיידל פון 'אגודה' קרייזן ארעסטירט געווארן אין לופטפעלד טראץ האבנדיג אריינגעשיקט "הצהרה לפטור מטעמי דת" — קיינער פון 'אגודה' שיישקעס קען איר נישט העלפן, און איר געשיקט צום איינציגן אמת'ן הילף-אדעס: "מרכז עזרה ויעוץ" — נאך זאפארטיגע באראטונגען איז ארויס קאטעגארישע מעלדונג מטעם

בד"ץ העדה החרדית זיך צו גרייטן פאר שטורמישע פראטעסטן — אין עלבע צייט האט ר' שמעון אונטערגענומען די ריכטיגע

שדלנות, עפ"י הוראתם פון די עיני העדה חברי הבר"ץ — נאך א קורצע וויילע האט דער טמא'נער מיליטער איר באפרייט, און נאך אפגעהאלטן דעם פליגער מיט וואס זי האט געקענט ארויספארן באצייטנס. — לך

הושעת את ישראל

זה"ל באפרייט חרדי'ש מיידל פון ארעסט נאך העפטיגע שנעלע אינטערווענץ פונעם ראש המצילים הר"ר שמעון שישא

ה ש ת ד ל ו ו ה ר ב ו ת ח י נ ה ו נ ק ש ה

כלל ישראל רייסט איין לרפואתו השלימה פונעם זקן ראשי הישיבות, הגאון האדיר רבי אליקים בן ביקה שלעזינגער שליט"א ראש ישיבה הרמה דלאנדאן

איגנאירט דעם מיליטער רוף כהוראת הרבנים און ארעסטירט געווארן - אין טורמע ליידער שיער געבראכן געווען פון די רדיפות, און באשלאסן אז מען וועט טון דאס שרעקליכע, צו גיין אין מיליטער רח"ל - אין די לעצטע מינוט האט ער ב"ה געשאפן פארבינדונג מיט עסקני מרכז עזרה ויעוץ, מען האט אים געגעבן די פונקטליכע הוראות און הדרכות, און... מען קומט טרינקען לחיים אינעם מרכז אפיס מיט א פטור אין האנט!

מצילי מרכז עזרה ויעוץ בי ספעציעלע מעמד אין ישיבה פון ספרדישע בחורים, וואו פילע זענען געראטעוועט געווארן אראפ אומערמדיליכע ארבעט פון מרכז עזרה ויעוץ

שמחת קישור החיתון בבית הר"ר שמעון שישא שליט"א ראש המצילים, אין שטוב פון מרן גאב"ד ירושלים שליט"א

בחור זוכה געווען צו זיין ערשטער ארעסטאנט פון די ערשטע 3,000 'צווי גוס' כוואליע פאריאר זומער, און ב"ה באפרייט געווארן גאר שנעל אראפ געניטע ארבעט פון עזרה ויעוץ ארוואקאט - אין די לעצטע וואכן איז ער ארויף די ענדגילטיגע באפרייאונג פראצעדורן מיט געניטע הילף פון די מצילי המרכז - אצינד האט ער ב"ה ערהאלטן זיין ענדגילטיגער פטור און אראפגעקומען מיטן פאטער צום אפיס זיך באדאנקען מתוך שמחה

שיינער אריינלעך בריוו אנגעקומען צו עסקני המרכז אין חו"ל, פון 'א גאסט אויף א ווייל' נאך א לעבעדיגער באזוך אינעם מרכז

א קראנקער בחור נעבעך...

זיין סכנה. זאגט דער שופט; קען זיין אז ער קען טאקע נישט זיין אין מיליטער, אבער וויבאלד ער האט נישט געמאכט אלע זיינע פאפירן וועט ער נאר זיין אין תפיסה צוויי וואכן, און נאכדעם וועט זיין א דאקטאר גרייט, און מען וועט זען אויב ער קען גיין אין מיליטער צי נישט, און ביזדערווייל וועלן זיי אכטונג געבן אויף אים.

"זאגט הרב שמעון שישא; דער בחור איז אין מצב וואס קען הלילה געשעהן א סכנה מיט אים, און ער איז נישט מסוגל צו זיצן בכלל אין תפיסה, ער קען נאך שטארבן ח"ו, און ווי אין ווייס האט נישט די מדינה א דאקטאר פרטי אויף דעם אין תפיסה, במילא קען די בחור נישט זיין אין תפיסה אפילו איין טאג.

"ממילא בין איך מציע, אז אדער וועל איך אריינלייגן א משכון, אדער געלט, אדער זאלן ענק ברענגען א דאקטאר פרטי [אבער נאך היינט] וואס זאל אכטונג געבן אויף איהם, אדער קענען ענק איהם נעמען די מדינה'ס משוגעים הויז, אבער אין תפיסה וועט פאר איהם זיין א סכנה פון שטארבן.

"זאגט דער שופט; די חלק מדינה פון מיליטער קען אים נישט איבערגעבן צו די חלק מדינה פון משוגעים הויז.

"זאגט הרב שישא; איני מכיר אז עס איז צוטיילט אין צוויי עקסטערע מדינות, מיליטער, און משוגעים הויז, די משוגעים הויז איז דאך אויך אונטער די מדינה, ממילא איז נישט שייך קיין שום חשש אז ער וועט אנטלויפן אדער זיך ארויסדרייען, ער ליגט דאך אין ענקערע הענט. זאגט דער שופט; איך האב געהערט זיינע טענות, און איך פארשטיי, אבער למעשה ווייל דער בחור האט דאך געטון אזא גרויסע 'עבירה' זיך נישט וויסנדיג צו מאכן, וועט ער יא זיצן אין תפיסה, אבער טאקע ווייל ער איז במצב סכנה, וועט ער נאר זיצן צוויי טעג, אבער אויב מען זעט סיי וואס פארא שווערע מצב אויף דעם בחור בנוגע זיין קרענק, מוז מען אים תיכף שיקן אין שפיטאל, און נישט פרובירן צו באהאנדלען אליינס."

ביז אהער דער דאקומענט, וואס די ענדע פונעם סיפור איז אז נאך יענעם טאג האט מען 'געזען' אויף אים א שווערער מצב וד"ל, און ער איז ב"ה פארשיקט געווארן צום שפיטאל נאך יענעם טאג, און דערנאך צו זיך אהיים לחיים ולשלום...

אשר אנשיל שישא

וועט דאס דארפן מיטמאכן, און נאך מיט א ספק אויב עס וועט געלונגען אזוי שנעל צו קענען מייטהאלטן זיין געשוויסטערס חתונה.

ער פארציילט מיר אז מרכז עזרה ויעוץ העלפט אים ארויס מיט וואס ער דארף.

א צווייטער פארציילט מיר דארט, אז ער איז געווען זעכצן יאר אלט, ער האט מיטגעהאלטן א הפגנה, און מען האט אים איינגעזעצט אלס א קרבן, עס איז נישט דורך אפאר שעה און ר' שמעון שישא איז אים געקומען בארויגן, און ער איז ארויס ב"ה (ער פארציילט מיר אז די פאר שעה האבן זיי איהם פראבירט צו משכנע זיין צו ארבעטן פאר זיי, און באזונדער אויך פרובירט אים צוצורעדן מיט די הארבסטע רח"ל ואכמ"ל).

איינער פון די עסקנים זאגט מיר דא, אז אסאך נישט היימישע קומען צו ר' שמעון שישא נאכן זיצן אין תפיסה, און זיי בטען זיך אז זיי וועלן נישט קענען ביישטיין דעם נסיון. זיי זענען טאקע נעבעך שוואך, אבער זיי ווייסן אז אויב גייען זיי אריין אין מיליטער ווערן זיי גויים גמורים רח"ל.

שפעטער האב איך געזען אן אמעריקאנער בחור, אבער ער האט אויך א מדינת ישראל פאספארט, במילא לאזן זיי אים נישט ארוספארן, און הרב שמעון שישא העלפט אים.

דערנאך האט מיר הרב ... [דוד משה] דייטש געוויזן א פאפיר פון א משפט, עס שטייט דארטן געשריבן אזוי:

"דער און דער בחור דארף זיצן 1,085 טעג פאר די עבירה פון נישט זיין כך וכך טעג אין מיליטער (אגב, פילע זיצן נישט אזוי לאנג, נאר מען ברעכט זיך אונטער ליידער צום מיליטער), דער סיגור פון די משפט האט נישט געוואלט רעדן גומט [ד"ל]. זאגט הרב שמעון שישא; דער בחור האט די און די מחלה... ער איז נישט מסוגל צו גיין אין מיליטער, און אודאי נישט זיין אין תפיסה, און איך וויל דוקא יא אז דער סיגור זאל קומען רעדן.

"דער סיגור האט אבער געזאגט אז ער איז פארנומען מיט אנדערע ענינים, און וויל זיך נישט אריינלייגן אין די נושא.

"זאגט הרב שמעון שישא; אויב ער וויל נישט רעדן, דעמאלט וועל איך רעדן, כאטשיג איך בין נישט קיין עורך זין (לוינער), און ער לייגט אראפ דעם מצב פונעם בחור מיט

איך וואוין אין מאנטרעאל, איך בין יעצט אין ארץ ישראל, איך האב אסאך געהערט וועגן מרכז עזרה ויעוץ, איך האב עס געוואלט מייטהאלטן לעבעדיג, בין איך אריבערגעגאנגען צו זייער אפיס, און געפרעגט אויב איך מעג זען, און איבערגעבן א גרוס קיין אמעריקע,

קודם האב איך געזען א שורה ביז די גאס און מסופק געווען צי כ'זאל בכלל שטערן די ארבעט, למעשה האבן זיי מיר זייער שייך אויפגענומען, און געוויזן אסאך אסאך זאכן, ווי געוויסע... פאפירן, אויך לעגאלע פאפירן, און אפילו אריינגעלאזט מייטהאלטן ווי בחורים רעדן מיט הר"ר שמעון שישא.

דער ערשטער בחור האט געהאט פאפירן פון א פסיכאלאג, און מיט דעם אלעס רופט מען אים אין מיליטער, און ר' שמעון האט איהם מסביר געווען אז דאס איז נישט גענוג. ער האט אים מדייק געווען וואס צו טון מיט אלע פרטים וואס ער דארף צו וויסן, און אים מבטיח געווען צו שטיין בקשר מיט אים ווען אימער ער וועט נאר דארפן, און אז ער קען אריינקומען אין אפיס ווען ער דארף.

אין דער רייע צווישן די וואס האבן געווארט האב איך געזען א בחור וויינט, איך האב גענומען די דרייסקייט און איהם געפרעגט זיין מצב, פארציילט ער מיר אז ער איז שוין געזעצן אין תפיסה, מען האט אים געפרעגליך געפייניגט, מען האט איהם געהייסן אויסרוימען די שמוץ, מיט די בלאטע, עס איז געווען א הייסער טאג, ער האט געשפירט ווי ער ווערט אים אויסגעטרונקט, און ער האט געפילט ווי זיינע כוחות ענדיגן זיך, ער קען נישט מער.

ב"ה נאך א שטיקל צייט האבן צוויי ארעסטאנטן דארטן זיך אנגעהויבן שלאגן מיט שרעקליכע קלעפ, האט ער אויסגענוצט די געלעגנהייט און זיך גענומען לויפן צום הויפט ווי א פאר'סמיטע מוזיז אז יענער האט געזאגט ער גייט אים הרגענען, און ער ציטערט.

ער האט זיך ממש געווארפן און געטרייטלט, ביז מען האט אים געשיקט צו א צווייטן און ארויסגעלאזט. נאכדעם האט איהם הרב שישא געענדיגט שאפן זיין פטור.

יעצט האט ער א ברודער וואס האט א משפט דעם קומענדיגן דינסטאג (-און זיי האבן א געשוויסטער'ס חתונה אין אמעריקע, אבער מען לאזט נישט ארויס זיין ברודער). ער קען נעבעך נישט צוקוקן ווי זיין ברודער

ומזל
טוב

סימן
טוב

כלל ישראל מזה אומרת: ישמח לבנו גם אנך

בלב רגוש והומה, ובשם רכבות בחורי ישראל הנצולים מצפוני רשע, נשגר בזה מיטב ברכותינו החמות אל מזל פני האי גברא רבה, מצילן ומושיען של אלפי בחורי ישראל, משליך נפשו מנגד למען עתידה של יהדות הנאמנה בארץ הקודש, ה"ה

הר"ר שמעון הלוי שישא שליט"א

ראש המצילים בתוככי מפעל הק' "מרכז עזרה ועזר" למען הצלת בחורי ישראל משמד הגיוס, אבי אסירי ציון, ושליח הבר"ץ לכל קדשי מערכות יהדות ארה"ק הנאנקים בשבי הציוני

לרגל השמחה הגדולה השרייה במעוני
באירוסי בני בכור
למז"ט ובשטומ"צ

עב"ג בת הגה"צ רבי משה פריש שליט"א
ראש מוסדות עיריית דבש

ושמחה גוררת שמחה. תביע ברכותינו החמות. לרגל שמחה הכפולה במעוני. רוממות ק-ל בגרונו. שמחה הכנסת בני נ"י לעול התורה והמצוות

הברכה אחת היא. שיבחו ה' לרוות רוב תענוג וזאת קדושה מכל יוצאי חלציו, וישלח ברכה במעשי ידיו, שיזכה לראות פרי בעמלו למען הצלתן של ישראל, מתוך נחת ורחיבה ברכה והצלחה ושפע רב

הרב נתנלי הורקא צויבל   הרב חיי שלמה עקשטיין   הרב מאיר צויבל   הרב בנימין לאוב
דאר"כ סאטמאר וונסב"ג   מנהל בישיבה גדולה ד' סאטמאר   כר"ס י"ג הבאר   מו"ץ סאטמאר וונסב"ג

רבני וועד משמרת חמותך

גדול השנה יותר כון דמברך:

יצחק שיפא
י"ר הגדלת מרכיב עזרה ועזר

גם או מצטרפים

וועלו קביטשעק - העיטל (בר") פריעמאן
שלוח דרוגא, בשם נאות עסקי המרכיב ברחבי העולם

יואל (בר") פערל - פנחס אלימלך גליק
חבי והגלת מרכיב עזרה ועזר בארה"ב

כי תקדמו
ברכות טוב

ברכת מול טוב מקרב לב עמוק לירידינו ויריד נפש כל חי העסקן הנמרץ לכל דברי שבקדושה, ובפניו למרכיב עזרה ועזר

מה"ר **אלי הערשקאוויטש** הי"ו
לרגל הולדת בתו למול טוב ובשעה טובה ומוצלחת

ובהאז שעתא נברכנו במיוחד על עמרו לימינו על כל צעד ושעל
לדו"ל גליון "משנת" לשמחת לב רבבות קוראנו בכל רחבי תבל

י"ר שיראה רב תענוג ונחת מכל יוצ"ח והצלחה בעבודת הקודש

הר"ר **מאיר לייב**
ווערטהיימער הי"ו
מראשי מפעל "מהזקים"
לביסוס מוסדות על טהרת הקודש
לרגל הולדת בתו למז"ט

וגם לרבות חותנו הרבני הנגיד ראש
וראשון לכל קדשי ישראל ובמיוחד לכל
קדשי בית סאטמאר
הרה"ח ר' **יואל עפשטיין** הי"ו
מראשי ק"ק קרית יואל

הר"ר **שמעון היילברוין** הי"ו
עסקן נמרץ למען ועד הפעולה שעי' העדה
החרדית ולמען מרכיב עזרה ועזר
לרגל הולדת בתו למז"ט

הר"ר **יצחק אליקים**
שווארץ הי"ו
העומד לימינו בכל עת ועונה
לרגל אירוסי בנו למז"ט

**ברכת
מזל
טבא**

אל מול ירידינו החשובים

י"ר שאך טוב חסד ירדם כל ימי חיים, ויבו להמשך בפעולתיהם הברכות כרוב הצלחה וסייעתא דשמיא

און שיקן א קוויטל וואס וועט ווערן פארגעליינט ביים ציון
קודש הקדשים דורכ'ן בעל מסירת נפש הר"ר שמעון שישא שליט"א

רופט דעם עסקן המרכז בארה"ב הר"ר הערשל פר"מ הי"ו אויף 718.977.5227

זיך מזכיר צו זיין פאר א ישועה
ביי רבי שמעון בר יוחאי

להערות והארות אדער פאר מוסדות עטה"ק וועלכע ווילן אדווערטייזן
איז אונזער גליון ביטע שיקן אן אימעיל צו mishnuso@gmail.com